

תיאור החטיבה "ד"ר ורהפטיג זרח" שסימולה PA/16

קוד (סימול)	PA/16
שם החטיבה	ד"ר ורהפטיג, זרח
תאריכים	1996 - 1943 תש"ג - תשנ"ו
רמת התיאור	חטיבה
היקף כמותי	מחזור א: 39 מיכלים 6.63 מטר מדף מחזור ב: 7 מיכלים 1.19 מטר מדף מחזור ג: 9 מיכלים 1.53 מטר מדף סה"כ 9.35 מטר מדף
סוג החומר	תיקי מסמכים
יוצר החומר	ד"ר זרח ורהפטיג
סקירה ביוגרפית אדמיניסטרטיבית	נולד: תרס"ו, (1906) וולקוביסקי, (רוסיה הלבנה). מהנציגים הבולטים של תנועות המזרחי, הפועל המזרחי והמפלגה הדתית לאומית בממשלות ישראל ובכנסת מאז ימי הקמת המדינה. מנעוריו פעיל בתנועת "המזרחי" וחבר הנהלת תנועת "תורה ועבודה". למד משפטים באוניברסיטת ווארשה ושימש סגן-יו"ר המשרד הארצישראלי בעיר זו. כמו כן הוא שימש כציר בקונגרסים הציוניים ה-17 עד ה-21. עם פרוץ מלחמת העולם השנייה נמלט לליטא ושימש כיושב ראש הוועד להצלת פליטי פולין. בתש"א (1941) הגיע לארה"ב. הוא שימש סגן נשיא הפועל המזרחי בארה"ב וחבר הוועד המנהל של הקונגרס היהודי העולמי. עם תום המלחמה יצא מספר פעמים למחנות הפליטים בגרמניה ועסק באיתור ילדים יהודים במגזרים, בבתי-יתומים ובמשפחות נוצריות. עלה לארץ ישראל בתש"ז (1947). שימש כנציג הפועל המזרחי בוועד הלאומי וייסד את המחלקה לחוק ומשפט בהנהלת הוועד הלאומי. עם הקמת מדינת ישראל הוא היה חבר במועצת המדינה הזמנית ונמנה עם חותמי מגילת העצמאות. בתש"ח (1948) הקים וניהל את המכון לחקר המשפט העברי במשרד המשפטים. במסגרת פעילותו בענייני חקיקה עשה רבות להחדרת המשפט העברי. ערך את קובץ פסקי-הדין הרבניים. היה מרצה למשפט עברי בפקולטה למשפטים באוניברסיטה העברית בשנים תש"ח - תשכ"ג (1948-1963) בה קיבל תואר דוקטור למשפטים. הוא נמנה בין מייסדי אוניברסיטת בר-אילן, וממקימי הפקולטה למשפטים בה. מתש"ל (1970) הוא משמש כיושב ראש וכיושב ראש של כבוד בוועד המנהל של האוניברסיטה. משמש גם כחבר הנהלת המכון לחקר הציונות הדתית. פרסם מאמרים וספרים רבים בענייני תלמוד, דת ומדינה ומשפט עברי (ר' להלן בסעיף "ספרות רלוונטית"). החומר נמסר על ידי זרח ורהפטיג.
תכולה	מאמרים, קטעי עתונות, ראיונות, הרצאות, נאומים, התכתבויות עם רבנים ואישים; תיקים לפי נושאים: האו"ם ויחסה לישראל, המנדט הבריטי, הקמת מדינת ישראל, האספה המכוננת, הכנסת, בחירות, חוקה, ממשלות ישראל- משרד הדתות, ועדות שרים, המפד"ל, הזית דתית לאומית, התיישבות, גוש עציון, הגולן, מלחמות ישראל, גיוס נשים ושירות לאומי, גיוס בני ישיבות, דת ומדינה, חוק השבות, גיור, מיהו יהודי, מיסיון, הרבנות הראשית, מועצות דתיות, נישואין וגירושין, חוק אימוץ ילדים, הפלות ועידוד ילודה, ניתוחי מתים, מקומות קדושים, ילדי תימן, אוניברסיטת בר אילן- חבר הנאמנים.
המשך גידול צפוי	לא צפוי גידול

שיטת אירגון החומר	החטיבה מסודרת בשני מחזורים ולפי נושאים בהם טיפל ד"ר זרח ורהפטיג (ר' תכולה).
עזרי איתור	רשימת תיקים ומפתח נושאים, שמות ומקומות
חוקים או כללים	מתכונת ISAD-G וכללי ארכיון המכון
ספרות רלוונטית	ורהפטיג ז', <u>בעיות דת ומדינה</u>, היכל שלמה: ירושלים, 1973 תשל"ג. ורהפטיג ז', <u>החזקה במשפט העברי</u>, מוסד הרב קוק ירושלים, 1964 תשכ"ד. ורהפטיג ז', <u>חמישים שנה ושנה</u>, יד שפירא - המפעל להנצחת ח.מ. שפירא: ירושלים, 1998 תשמ"ח. ורהפטיג ז', <u>מחקרים במשפט העברי</u>, אוניברסיטת בר-אילן: רמת-גן, 1985 תשמ"ה. ורהפטיג ז', <u>ממזרח נועם</u>, היכל שלמה: ירושלים, 1975 תשל"ה. ורהפטיג ז', <u>על השיפוט הרבני בישראל</u>, מורשת: תל-אביב, 1955 תשט"ו. ורהפטיג ז', <u>שריד ופליט בימי השואה</u>, יד ושם: אות ועד, ירושלים, 1984 תשמ"ד. ורהפטיג ז', <u>זוין ש.ל'</u>, מזכרת-קובץ תורני לזכר הרב יצחק אייזיק הלוי הרצוג, היכל שלמה: ירושלים, 1962 תשכ"ב. ורהפטיג ז', <u>חפץ ח' וגלס ד' [עורכים]</u>, דת ומדינה בחקיקה - לקט חיקוקים ופסיקה, משרד הדתות: ירושלים, 1974. ורהפטיג ז', <u>חוקה לישראל- דת ומדינה</u>, מסילות, ירושלים, 1988 - תשמ"ח.
חטיבות קשורות	הסתדרות הפועל המזרחי בארץ ישראל (סימול החטיבה 001) המפד"ל - הפועל המזרחי בישראל (סימול החטיבה 002) סיעת מפד"ל בכנסת (סימול החטיבה 003) המרכז העולמי של המזרחי (סימול החטיבה 006) הברית העולמית של צעירי החלוץ והפועל המזרחי (סימול החטיבה 007) השואה ושארית הפליטה (סימול החטיבה 008) המפד"ל - קטעי עיתונות (סימול החטיבה 015) אמונה - תנועת האישה הדתית לאומית (סימול החטיבה 016) דובר המפד"ל (סימול החטיבה 018) איגוד המושבים של הפועל המזרחי (סימול החטיבה 020) משרד הדתות - קטעי עיתונות (סימול החטיבה 024) המזרחי והפועל המזרחי בארה"ב (סימול החטיבה 025) בר אילן (ברלין), מאיר (סימול החטיבה PA/01) גרינברג, יעקב אהרון (סימול החטיבה PA/06)
הערות	
תאריך התיאור	29/09/2002